

Kuigi uut jahiseadust on küpsetatud kauem kui põhiseadust ning esimene lugeminegi läbitud, püsivad jahimeeste ja maaomanike vastuolud üliteravad. Üks mees ja naine tulid Riigikokku lausa vibudega.

Selle nädala esmaspäeva keskpäeval oli Riigikogu fuajee tõsiseid mehi täis.

Üksteise järel tühjendasid nad turvavärvate ees taskuid metallrahasid ning tirisid metallpandlaga rihmasid pükstelt maha.

Eri pooli sisaldava seltskonna võõrustajaks oli Riigikogu keskkonnakomisjoni esimees Erki Nool (IRL), kes viimases hädas oli kutsunud turris jahimehed ja maaomanikud lepitusele.

Leppida tulnuks selleks, et “Jahiseaduse muutmise seaduse” eelnõu lõpuks seaduseks saaks.

Taavi Veskimägi: jaht läheb väga kalliks

“Jahimeeste seas tekitab eelnõu sügavat muret,” tõdes keskkonnakomisjonis jahimeeste seltsi nimel esinenud endine rahandusminister Taavi Veskimägi. “Praegune jahikorraldus võib sattuda küsimärgi alla.”

Veskimägi hinnangul on Eesti jahinduskorraldus hästi toiminud ja elujõuline. Põhimõtte, et uluk on peremeheta vara, peab säilima.

“Pole mingit põhjust siduda ulukit maaga. Me ei saa tuua tagasi mõisniku jahikultuuri ja lükata palju inimesi jahindusest kõrvale,” rõhutas Veskimägi.

Põhiline murekoht on seotud kahjudega. Endise majandusministri sõnul ei saa jahimehed eelnõu enne toetada, kui on selgelt välja öeldud, kuidas ikkagi hakkab toimuma kahjude hüvitamine, mille põdrad, kitsed ja sead puid ja põõsaid närides ning põlde üles sonkides tekitavad.

Jahimees peab teadma, mida jahileminek talle rahaliselt tähendab. “Jaht võib minna kuni kaks korda kallimaks kui praegu,” hoiatas Veskimägi jahiseaduse praegusel kujul vastu võtmise eest.

Nimekas jahindusbioloog Nikolai Laanetu hindas koguni, et nii suurte vajakajäämistega eelnõu poleks tohtinud Riigikogu menetlusse võtta. “See on puudulik. Kui te selle läbi lasete, siis see mädapaise ka lõhki läheb,” hoiatas ta.

Seda, et eelnõu on koostatud puudlikult ja asjatundmatult ning väikese huvigrupi eesmärkidest lähtudes, väitis Jahimeeste Mõttekoja nimel esinenud Ain Aavik.

Ta tuletas meelde, et eelmisel aastal tulid 160 suurmaaomanikku, kelle seas oli 30 juriidilist isikut, välja ultimaatumiga ja keelasid jahi neile kuuluval 144 000 hektaril. “Kas 160 isiku tahe saab Eestis olla seadusemuudatuse aluseks?” küsis Aavik, tuletades riigikogulastele meelde, et see on vaevalt üks protsent maaomanikest.

“See oli äärmuslik ja meeleheitlik aktsioon,” tunnistas keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus (Reformierakond). “Ma loodan, et see jääb ühekordseks.”

Keskkonnakomisjoni aseesimees Karel Rüütli (SDE) tunnistas, et jahiseaduse eelnõu toob Eesti õigusesse varandustsensuse.

Kuna paaril-kolmel mehel on tihti sama palju maad kui kolmekümnel kohalikul, saavad suurmaaomanikud jahipiirkonna enda kätte. Külamehed aga peavad põdra-, kitse- ja seajahist suu puhtaks pühkima.

“Mida rohkem on sul pindala taga, seda suurem on tõenäosus, et sa selle jahipiirkonna endale saad,” kinnitas Rüütli välja toodud kahtlusi ka keskkonnaministeeriumi asekancler Andres Talijärv.

“Varapõhine lähenemine ei ole põhiseaduse vastane,” väitis aga Eesti Omanike Keskliidu nimel

esinenud notar Priidu Pärna. “Ka äriühingus sõltub hääle arv sellest, kui palju on sul seal osakuid või aktsiaid. Nõukogude perioodil kaaperdas riik lihtsalt maa ning ühes sellega ka omaniku jahikorraldusõiguse.”

Eesti riik on senise tavana jaganud maa jahipiirkondadeks ja andnud need jahiseltsidele majandada.

Priidu Pärna sõnul jõutakse alles nüüd, kui Eesti põhiseadus on kehtinud üle 20 aasta, uue jahiseaduse eelnõu arutelu käigus Eesti NSV maakodeksi pärandi likvideerimise juurde.

“Maaomanikud tahavad, et jahimehed sõlmiks nendega lepingud. Et see oleks väärivate meeste õiglane kokkulepe. Kui elektriliini või viljapõldu võõrale maale omaniku loata ei rajata, siis miks jahipidamine saab nautida selliseid privileege?” küsis Pärna.

“Kogu Euroopa tegutseb sellel moel, meie ei leiuta jalgratast,” sõnas Eesti Erametsaliidu juht Taavi Ehrpais.

Seadusetegu kui õhukesel jääl kõndimine

“Eesti põhiseadust ei tehtud ka nii kaua kui seda jahiseadust,” tõdes keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus.

Ministri sõnul pole eelnõul häda midagi, küll on vastandlikke seisukohti.

“Parlamendil peab olema õhukese jää peal kõndimise oskus,” pani minister Pentus-Rosimannus riigikogulastele südamele.

Paraku kerkivad need seisukohad alatasa esile ning jää ragiseb.

“Neli aastat oleme rääkinud teine teisel pool lauda, oleme teinud tohutult kompromisse, rohkem ei saa taganeda,” ütles erametsaliidu juht Taavi Ehrpais.

“Riik peab tegema targa otsuse,” lausus omanike esindaja Priidu Pärna.

“Mulle ei meeldi, et minu naaber, kes on suur, saab vanajumalalt mõistuse, kuidas ulukipopulatsioone hallata,” tunnistas IRLi kuuluv Annely Akermann.